

DAMUSA NYT

DECEMBER 2005

Klummen	2
Ekstra midler på finansloven	3
Bestyrelseskurser 2006.....	4
Glimt fra en konference.....	5
I arbejdstøjet på Christiansborg	9
Start, parat, symfoniorkester	12
Sigurd Barrett	
- "Musikskolen er bare kanon"	15
www.damusa.dk	16

Musikskolen er bare kanon

DAMUSA

Musikskolen
- kom og vær med!

DAMUSA

Musikskolen
- giv jeres børn en chance

DAMUSA

DAMUSA

DANSK MUSIKSKOLESAMMENSLUTNING
www.damusa.dk

KLUMMEN

Af Ejvind Bitsch, bestyrelsesformand, DAMUSA

I forbindelse med loven om kommunalreform tidligere på året blev alle børn i dette land på papiret sikret adgang til undervisning på en musikskole. For DAMUSA var det en kæmpe sejr og gevinst, at det i sidste øjeblik lykkedes at bibeholde det velkendte tilskudssystem med refusion via Kunststyrelsen.

Alternativet med pengene via bloktilskud var ikke til at tænke til ende. Regeringspartierne havde endog særdeles vanskeligt ved at forstå vore argumenter - heldigvis gjorde en samlet opposition det. Netop nu viser det sig, at vi så rigtigt. På området for frivilligt, socialt arbejde opererer man med noget, der hedder § 115-midler.

Udbetalingen af disse midler - d.v.s. støtten til de respektive foreninger og klubber, blev for nogen tid siden lagt oveni bloktilskuddet. Det viser sig nu, at masser af kommuner "nøjes" med at udbetale ned til 25 - 30 % af de beløb, der er tiltænkt området. Trods forsikringer om det modsatte har vi desværre ikke vanskeligt ved at forestille os, at man på vort område ville opføre sig anderledes end på området for det frivillige, sociale arbejde.

Dog! Er børnene nu også sikret adgang til den musikundervisning, der er så vital for barnets hele udvikling? Trods regeringens idelige forsikringer om, at kommunalreformen ikke er et forsøg på at spare på de offentlige udgifter, så ser det ud til, at der rundt omkring i landet sidder politikere og kommunale chefer, der forsøger på at opnå en rationaliseringsgevinst. Hvis man etablerer en stor musikskole i "hovedstaden", så har man jo opfyldt lovens krav om et musikskoletilbud. Man skal erindre sig, at

"hovedstaden" ingenlunde behøver at være placeret blot så nogenlunde i det geografiske centrum!

Hvis man, som tilfældet er visse steder i Jylland, har måske både 40, 50 ja, op til 60 km. fra den ene ende af kommunen til den anden, så kan den centralt placerede musikskole i realiteten blive et papirtilbud - et tilbud, som måske dulmer politikerne og forvaltningschefens samvittighed - men som absolut ikke giver børnene mulighed for et vigtigt musikskoletilskud til udviklingen!

Lad det være sagt med det samme - DAMUSA har intet imod, at der etableres en musikskolestruktur, hvor en del af ledelsen foregår centralt - blot de øvrige musikskoler i den pågældende kommune sikres mulighed for at fungere på basis af den lokale forankring - både hvad angår tradition og bestyrelsesrepræsentanter. Den udvikling ser vi faktisk som en mulig udvikling med masser af positivt potentiale!

Vi har intet imod at lade os inspirere af folkeskolen, hvor man netop praktiserer en sådan model. Men, hvis spareiveren går så langt, at man slår ledelsen af så væsensforskellige institutioner som musikskole og ungdomsskolen sammen, så må vi sige klart fra. Så er spareiveren gået alt for vidt. Så sjakrer man med fagligheden til skade for både de pågældende børn og unge som personalet.

De næste kampe, DAMUSA og andre på vort område skal kæmpe er allerede linet op: Den lokale forankring og fagligheden skal, som allerede nævnt, sikres. Ifølge vores tilskudslov er der mulighed for at yde 25 % tilskud til driften af musikskolerne. I virkelighedens verden modtager vi 14,7%.

Det kan man ganske enkelt ikke være bekendt!

Hvis regeringen med kulturministeren i spidsen virkelig ønsker musikskolerne, må der sættes penge bag de smukke ord! Ellers er det blot mundsvejr i en kold tid! Den udbredte tendens med de mange puljemidler er ikke en holdbar vej fremover. Det er julemandspenge, som mestendels medvirker til at styrke ministerens image - det er ikke midler, som vi i musikskolerne kan planlægge efter og basere vores fremtid på.

Vores fælles kamp må gå på at sikre et rimeligt årligt tilskud i form af "rugbrødspenge", som vi kan planlægge ud fra. Musikskolerne vil dermed også kunne påtage sig både talentundervisning samt at yde tilskud til særligt vanskeligt stillede elever og bidrage til integrationen. Alt sammen noget, der naturligt ligger inden for vort område, hvis midlerne er der!

Sidst - men ikke mindst - så ser vi frem til at

kunne medvirke til at realisere tankerne om den musikskole/kreative skole - eller kulturskolerne - når eller hvis loven om denne lovmæssige nyskabelse bliver en realitet. Men disse skoler skal ikke finansieres af musikskolerne og de respektive kunst-/fagområder skal behandles med samme seriøsitet, som den musikfaglige undervisning i dag bliver.

Disse fremtidige kampe kræver sammenhold og styrke i musikskole-Danmark, hvis det skal lykkes!

Til sidst vil vi fra DAMUSA's side gerne takke for det sammenhold og den opbakning, I som medlemskoler har ydet os. Uden jeres moralske og økonomiske støtte formår vi ikke at kæmpe de slag, vore børn og unge fortjener. "Kamp skal der til - skal livet gro"!

Tak for i år og et rigtig godt musikskole og kreativt nytår til alle!

EKSTRA MIDLER PÅ FINANSLOVEN 2006 TIL MUSIKSKOLER

Forliget om finansloven 2006 betyder flere midler til musikskolerne. I kulturministeriets pressemeddele herom hedder det;

Styrket talentudvikling på musikskolerne og kulturskoler

Der er enighed om at udvide Kunstrådets bevillinger til støtte til talentudviklingen på musikskolerne, herunder særligt støtte til forsøgsprojekter rettet mod talentfulde børn og unge fra familier med begrænsede økonomiske ressourcer, f.eks. ved reduceret egenbetaling/friplads.

Desuden afsættes midler til forsøg med kulturskoler og billedkunstneriske grundkurser (BGK).

Der afsættes hhv. 3 mio.kr. årligt til musikskoler og 3 mio.kr årligt til kulturskoler og billedkunstneriske grundkurser i perioden 2006-2009.

Workshop/Kursus:

Vision og sammenhæng - et højaktuelt tema for bestyrelsesarbejdet

DAMUSA-kursus for bestyrelsesmedlemmer

lørdag d. 4. marts 2006 kl. 10.00 - 16.00 på Roskilde Musiske Skole

lørdag d. 18. marts 2006 kl. 10.00 - 16.00 på Vejle Musikskole

lørdag d. 25. marts 2006 kl. 10.00 - 16.00 på Kulturstationen i Skørping

Pris: 650.-kr. pr. deltager inkl. forplejning

Seneste tilmelding torsdag d. 9. februar 2006 til

DAMUSA, Torvegade 75, 7323 Give, jbl@damusa.dk ,Tlf. 75 73 53 92

Baggrund

Den 1. januar 2007 bliver 271 kommuner til 98.

Det får indflydelse på alle i den kommunale verden. Set fra et musikskoleperspektiv handler det blandt andet om:

- Hvad er ambitionen og visionen med musikskolerne i den nye kommunale struktur?
- Hvor mange musikskoler skal der være?
- Hvem skal slås sammen med hvem og hvordan?
- Hvordan fusionerer man på en ordentlig måde?
- Hvordan får man som bestyrelse optimal indflydelse på sammenlægningsprocessen, på værdigrundlag og på de kvalitetskriterier, der skal gælde i fremtiden?

Det sætter dette intensive 10-16-kursus for bestyrelsesmedlemmer fokus på.

Præmissen er, at markante ændringer med sikkerhed står for døren. Målet er at få størst mulig indflydelse - til gavn for en fortsat kvalitativ udvikling af landets musikskoler.

Målet for dagen er derfor blandt andet:

- At få metoder til at bearbejde og udvikle værdigrundlag og vision for egen musikskole
- At få kendskab til de anbefalede forløb af sammenlægninger
- At drøfte bestyrelsens rolle i de kommende år
- At få inspiration og sparring til egen musikskoles udvikling.

Kursusledelse

Kursusleder er kommunikationsrådgiver Nick Dalum, Dalum Kommunikation (www.dalum-kommunikation.dk), som gennem mange år har arbejdet med forandring i den offentlige sektor, og som tidligere har gennemført bestyrelseskurser for DAMUSA om kvalitet og formidling. Kurset vil veksle mellem oplæg, drøftelser og øvelser.

Yderligere information på www.damusa.dk. Alle har ligeledes fået materialet tilsendt såvel pr. brev som elektronisk!

GLIMT FRA EN KONFERENCE

Af journalist Michael Larsen Hansen

Hindsgavl Slot var mandag d. 21. november rammen om en konference, hvor strukturreformens betydning for musikskolerne var temaet. Konferencen var arrangeret i samarbejde af Dansk Musikpædagogisk Forening (DMpF), Dansk Musiker Forbund (DMF) og DAMUSA.

210 deltagere, størstedelen musikskolelærere og musikskoleledere, brugte dagen til at komme tættere på, hvordan musik-skolernes virkelighed ser ud efter 1. januar 2007. Blandt deltagerne var også flere chefer fra de kommunale forvaltninger og en række lokal- og folketingspolitikere. Dagen startede i strålende solskin, og da konferencen sluttede var mørket faldet på, men med strukturreformen er det nok lige omvendt. Som en af oplægsholderne, Roger Buch, sagde det; "Først bliver man sur, og så begynder man at se mulighederne, sådan er det bare, når der sker store ændringer."

Ole Helby, formand for DMpF, bød velkommen og ridsede kort baggrunden for konferencen op, og glædede sig over, at forliget om strukturreformen var blevet landet på den måde, det endte med, især med hensyn til bevarelsen af refusionsordningen, som den også kendes i dag.

Ole Helby sagde: "Kære politikere - der var plads til begejstring" og mon ikke folketingspolitikere har taget det til sig. Det er ikke hverdagskost at blive rost for strukturreformen. Ole Helby sagde endvidere, at man fra arrangørernes side havde valgt, at konferencen skulle lægge vægt på de muligheder, de nye kommuner giver, og se fremad.

Der er noget, der er vigtigere end kommunen

Herefter kom der tre indlæg fra folk, som så på musikskolerne med andre briller end bare musikskolernes egne. Udover Roger Buch, som er lektor i samfundsfag ved Danmarks Journalist Højskole, var det Carsten Anderskov, Børne- og Kulturchef i Sundsøre kommune og næstformand i Børne- og Kulturchef Foreningen, og Benthe Schindel, som er sekretariatsleder for Landsforeningen af Kulturelle Samråd. I det følgende kan du se nogle få udvalgte sætninger fra indlæggene.

Carsten Anderskov sagde bl.a.:

"Vi må konstatere, at de nye Regioner spiller en meget begrænset rolle i kulturlivet sammenlignet med den rolle, amterne har nu, og at midlerne til den kulturelle del i Regionerne er tilsvarende yderst begrænsede."

"Vi anbefaler fra Børne- og Kultur Foreningens side, at man viderefører de amtslige musikudvalg, der nu nedlægges, i kommunalt regi, fordi vi har set, at de har spillet en vigtig rolle.

"Vi ser i stigende grad, at de kulturelle tilbud til børn spiller en større og større rolle for deres muligheder i samfundslivet senere hen."

"Jeg må sige, at jeg som kommunal embedsmand finder det lidt trist, at der er så lidt tillid til, at lokalpolitikere kan finde ud af det der med kultur. Det synes jeg er blodigt uretfærdigt, for når man tager min lille kommune, er tilskuddet vokset med ca. ottehundrede procent i min tid. Vi må konstatere, at der åbenbart over tid skal en øvelse til, at man også i musikskoleverdenen får tillid til, at lokalpolitikere ikke vil bruge et bloktilskud til ved førstgivne lejlighed at beskære musikskolerne."

Benthe Schindel sagde bl.a.:

“Der er ingen tvivl om, at kulturen kommer til at spille en stor rolle i de nye kommuner som den kraft, der bliver bindeledet mellem de gamle kommuner.”

“Det er vigtigt for musikskolerne, at de får sat fokus på bestyrelsernes demokratiske indflydelse.”

“Vent ikke på, at kommunalbestyrelserne sætter dagordenen for Jer, men sørg for selv at sætte dagsordenen.”

Roger Buch sagde bl.a.:

“Jeg tror mange føler, at de lige nu befinder sig i orkanens øje, hvor der er forholdsvis fredeligt, men det bliver der ikke ved at være. Man har fået lidt forsmag på det, der venter, men lige om lidt rammer den med fuld styrke.”

“Alle har et ansvar for at få det bedste ud af reformen. De eneste, der ikke har et ansvar, er regeringen ! Bolden er spillet videre, og ansvaret ligger et andet sted.”

“Det er nemt at se alle forhindringerne og problemerne, men man kan også nemt se nogle muligheder.”

“I skal vænne jer til, at vi bliver sure især i de 66 nye kommuner. Sådan er det bare, når tingene bliver lavet om ! Uanset om det er godt eller skidt, reagerer vi bare sådan.”

“Det bliver nemmere for politikerne at træffe upopulære beslutninger, fordi de lægger sig ud med langt færre vælgere i de nye stor-kommuner.”

“Alting bliver en mindre brik i et større politisk spil i de nye kommuner.”

“Der er noget, der er vigtigere end kommunen; nemlig det sted, hvor du bor; lokalsamfundet!”

Fra musikskolernes egen verden

Efter frokosten var det musikskolernes tur til at tage ordet, og flere forskellige emner kom på banen præsenteret i form af korte indlæg med hver deres oplægsholder. Her er nogle klip fra den afdeling.

Christian Bennedsen, DMpF, om indretningen af undervisningen i de nye kommuner: “Det er klart, at de nye kommuners geografi nødvendiggør både decentral og central undervisning.”

Henrik Holm, musikskoleleder i Viborg, sagde om betydningen af egne og velegnede lokaler: “De rammer vi har fået betyder så utroligt meget. Aktivitetsniveauet er steget, og vi kan lave ting, vi ikke kunne før. Rammerne er med til, at vi hele tiden får nye ideer til at lave andre ting.”

Ejvind Bitsch, formand for Damusa: “Vi vælger at tro på regeringen, når den siger at reformen ikke er en spareplan, for det åbner nogle store muligheder for musikskolerne.”

“Jeg vil stærkt fraråde, at der bliver storebror-musikskoler. Der skal være tale om ligeværdigt samarbejde. Damusa vil stærkt anbefale, at rammerne for fremtidens musikskoler udformes, så aktiviteter og medindflydelse på lokale niveau sikres.”

Om de musiske skoler sagde han:

“Det er påkrævet, at vi nu får en lovmæssig ramme for, hvordan de musiske skoler kan organiseres og finansieres, samt at det undervisningsmæssige indhold defineres.”

Simon Lindegaard, formand for Dansk Musikskolelederforening,

sagde om musikskolernes økonomiske fundament: “Vi ser i disse år, at de midler der tilføres, er i form af puljer. Vi er mange, der godt kunne tænke os at se de mange puljer afløstes af kroner, vi også kan bruge året efter!”

Ole Helby om 25 års reglen på musikskoleområdet:

“Det eneste rigtige må være at skabe sammenhængende tilbud, der ikke er aldersbestemt, men som også gælder de voksne over 25 år.”

Anders Lauersen, formand for DMF:

supplerede omkring de voksnes muligheder: “Det er jo helt ude i hampen, at de voksne i nogle musikskoler er forment adgang på den ene side, og at musikskolerne på den anden side ikke kan gøre noget for de voksne via folkeoplysningen”.

Folketingpolitikere fik ordet

Til konferencen var også de kulturpolitiske ordførere fra folketingets partier indbudt. SF's Ole Sohn måtte melde afbud, og regeringspartiernes ordførere var optaget andet steds. Her er nogle få af de ord, de tilstedeværende havde med:

Troels Ravn, Socialdemokratiet:

“For mig er der en helt klar sammenhæng mellem musikskoler og folkeskoler, og jeg mener også, at de er hinandens forudsætninger. Det er vigtigt at dyrke det gode samarbejde folkeskole og musikskole imellem. Det er fantastisk for en musiklærer i folkeskolen at sende en elev videre i systemet, når eleven kun kan forsætte sin musikalske udvikling i musikskolen, og hvor er det dejligt, når folkeskolen kan trække på musikskoleelevernes dygtighed ved arrangementer på skolen.”

Bente Dahl, Det Radikale Venstre:

“Jeg finder det af afgørende betydning, at musikskolerne beholder deres lokale forankring, og er der, hvor børnene er. Jeg forestiller mig en organisation med lokale afdelingsledere, og en leder på et centralt sted, hvor musikskolen har sine egne lokaler.”

Per Klausen, Enhedslisten:

“Det er uacceptabelt, at brugerbetalingen er så stor, at det holder folk væk, der er økonomisk dårligt stillet eller børn, hvis forældre ikke udviser forståelse for betydningen af at gå i musikskole. Jeg har en målsætning om, at det skal være gratis, som jeg kan forstå jeg deler med socialdemokraterne, men det bliver hverken i dag eller i morgen”

“Det er vigtig, at vi opfatter musikskoler, som så mange andre aktiviteter i vores samfund som måske er lystprægede, som uendeligt

nyttige. Der tales jo meget om den kreative klasse, og om hvordan vi skal leve af kreativitet i fremtiden. Det er jeg overbevist om er rigtigt. Det er derfor det er så vigtigt, at musikskolerne også kommer bredt ud, også til de elever, der ikke umiddelbart har en stor musikalsk fremtid for sig, fordi det betyder meget for en hel masse andre ting.”

Karin Nødgård, Dansk Folkeparti:

“Jeg er ikke så bange for virkningerne af reformen, fordi jeg mener, at musikskolerne får mange muligheder, men det er selvfølgelig en stor udfordring.”

“Det er vigtigt, at man holder fast i de små samfund, fordi aktiviteterne der har stor betydning for lokalområdet.”

“Jeg synes det er vigtig, at der på den ene eller anden måde, bliver åbnet op for de voksnes muligheder for deltagelse i musikskolernes tilbud.”

Så er det bare med at komme i gang

I den efterfølgende debat blev der rejst mange spørgsmål til panelet af folketingspolitikere. Der lød også en opfordring fra salen til en

modernisering af den nu 15 år gamle musiklov, hvor en definition af de nu lovpligtige musikskolers indhold er påkrævet.

Der lød også en opfordring til at sikre et grundlag, så der kunne ske en udvikling i retning af kulturhuse, hvor man ikke nødvendigvis behøver at kunne spille håndbold også.

Det blev påpeget at der gennem de sidste 20 år er sket en stor udbredelse af idrætshaller. Nu må det være kulturens tur, lød det. En anden pointe fra salen var, at nu måtte der gøres noget for en forøgelse af statstilskuddet fra det nuværende niveau. Mange af de store og velfungerende musikskoler vil skulle bruge mange økonomiske ressourcer på at løfte de steder, hvor niveauet ligger under, og derfor vil de opleve, at tilskuddet falder.

Dagen gik på hæld, og så var det bare med at komme hjem og gå i gang for ledere, lærere, forvaltningschefer, lokal- og folketingspolitikere. Æt er sikkert; reformen kommer, og der et stykke arbejde at gøre inden da, og noget tyder på at, der også er opgaver nok at gå i gang med efter 1. januar 2007.

Du kan åbne døren ...
til en hel verden af musik

Bliv medlem eller få mere information
WWW.MUSIK-UNGDOM.DK

Muligheder for alle med interesse for musik...

I ARBEJDSTØJET PÅ CHRISTIANSBORG

Af journalist Michael Larsen Hansen

Damusa Nyt har besøgt Bente Dahl, folketingsmedlem for det Radikale Venstre, på Christiansborg for at få et indblik i det politiske arbejde, der har været omkring strukturreformen, og hendes forventninger til reformens betydning på musikskoleområdet. Bente Dahl kender musikskoleområdet særdeles godt med mange års erfaring i bagagen som musikskoleleder. Læs interviewet!

Politikere skal være politikere og ikke eksperter

Føler du, med din baggrund som musikskoleleder, at der er nogle særlige forventninger til dig, og giver det dig habilitetsproblemer?

Jamen, jeg kan kun sige at, de ting jeg finder rigtige, arbejder jeg for, og når jeg finder det essentielt, at børn får adgang til at være aktive med musik og sang, så arbejder jeg for det, med alt, hvad jeg har af viden, indsigt og argumenter. Den omstændighed, at vi er i opposition gør, at der er begrænsninger på, hvad der kan lade sig gøre, men det ved alle ude i fagområdet jo også, at det er vilkårene. Jeg føler mig ikke presset, for det jeg, gør jeg af egen fri vilje, og jeg bliver ikke inhabil, fordi jeg sætter mig ind i de andre områder, jeg også arbejder med. Jeg bruger rigtig meget tid på at lære et stofområde grundigt at kende; det kan ikke nytte noget, at jeg kun ved noget om musik.

Midt i min stræben efter at vide så meget som muligt om et område, husker jeg mig selv på, at politikere skal være politikere og ikke eksperter.

Det Radikale Venstre valgte at stå uden for store dele af strukturreformen. Når I indgik forlig på kulturområdet, betyder det så, at det var lavere prioriteret?

Det er et udtryk for, at vi kun går med i forlig, hvor vi kan stå inde for konsekvenserne. Vores indfaldsvinkel var den samme på alle de områder, der blev berørt af strukturreformen. Vi går ind til forhandlingerne, og bliver vi præsenteret for noget, der er ansvarligt, går vi med: På stort set alle andre områder end kulturområdet, blev alle forslag fra oppositionen fejlet af bordet, også selv om der i pressen blev tegnet et billede af, at det var oppositionen, der ikke ville forhandle. Så var virkeligheden for os den, at vi kom med forslag, ændringsforslag og at vi forhandlede, men regeringen var overhovedet ikke lydhør; det var take it or leave it ! Det er jo ikke at forhandle, men på kulturområdet, var der reelle forhandlinger, hvor regeringen tog nogle af vores forslag med, bl.a. omkring musikskolerne.

KL har stor indflydelse og får endnu mere magt

Hvordan ser du musikskolernes situation efter forliget om strukturreformen på kulturområdet?

Vi fik taget et skridt i den rigtige retning ved at gøre kommunale musikskoler lovpligtige, men mht. statstilskuddet, er det jo status quo. Jeg ser sådan på det, at selv om vi fik bibeholdt refusionsordningen, så vil jeg huske mig selv på, at KL (Kommunernes Landsorganisation - red.) ikke er glade for den slags ordninger. KL er jo generelt ikke glade for refusionsordninger, og den er i dag en magtfuld organisation, og den bliver endnu mere magtfuld i det nye

Danmark, fordi der sker en centralisering af magten i kommunerne og hos ministrene

Det er jo en kendsgerning af KL aktivt arbejdede for en afskaffelse af refusionsordningen under forhandlingerne om strukturreformen?

Det er jo netop det, vi kom ind og fik argumenteret imod, så der ikke blev en omlægning til bloktilskud. Der er ikke her og nu noget, der tyder på, at en omlægning til bloktilskud er lige om hjørnet, men jeg har ingen krystalkugle, og med et endnu mere magtfuldt KL, er det noget som jeg vil følge meget opmærksomt.

Loven indeholder ikke nogle krav til kvalitet eller tilgængelighed. Er man så overhovedet kommet videre eller er loven et utryk for "reddes hvad reddes kan"?

Så er vi igen en tur tilbage til KL for det fremgik af KL's høringssvar, at de mente at en definition af musikskolerne kunne medføre en udgiftsstigning for kommunerne. Det var der kampen stod. Jeg havde jo gerne set en definition af musikskolerne i loveteksten, men vi vandt jo ikke den side af kampen. Jeg havde gerne set at Kunstrådets musikudvalgs definition kom til at danne grundlaget for loven. Den model kunne vi godt have brugt sammen med bloktilskuddet. I løbet af forhandlingerne måtte vi så give køb på definitionen.

Musikskolerne har lavet kvalitet i 30 år

Men er loven så ikke et tilbageskridt, for der er jo store forskelle i kommunernes musikskoletilbud, og nogle steder mangler de helt, så der bliver vel færre penge pr. hoved?
Joh, der bliver færre penge pr. hoved.

Er det ikke et tilbageslag for kvaliteten?

Jeg må sige både ja og nej, men det kommer altså også an på, hvordan musikskolerne kommer til at bruge pengene. For som landskabet så ud, også i min tid som musikskoleleder, ved jeg jo, at der har været store forskelle på, hvordan pengene er blevet brugt på den enkelte musikskole, hvor nogle har fået meget ud af pengene, og fået mange børn i gang på mange niveauer, mens andre har fået mindre

ud af pengene. Ikke på grund af manglende kvalitet i undervisningen, men nærmere på grund af mangel på kvalitet i organisationen. Her er det musikskolernes opgave at få kvalitet ud af pengene.

Jeg mener ikke, man entydigt kan sige, at kvalitet hænger sammen med beløbets størrelse, velvidende at der ikke er mange penge i musikskoleområdet, og der derfor er en smertegrænse. Kommer vi først under den, så bliver kvaliteten ringere, men der er et område over smertegrænsen, hvor man har mulighed for at lave kvalitet.

Men hvis man ser på f.eks. Sønderød, Otterup og Bogense (bliver til én kommune pr. 1.1.07 red.) så har Sønderød og Otterup jo været langt fremme i mange år, og så får de en tung, tung sag med som Bogense, som slet ikke har noget musikskoletilbud og heller ikke har tradition for at ville have noget. Jeg ved også fra de lokale vælgermøder, at det ikke fyldte meget i valgkampen der.

Er der så ikke netop et eksempel på, at dem der har trukket læsset bliver straffet?

Det er i hvert fald oplagt, at Sønderød kommer til at trække langt det største læs, men jeg vil så også mene, at netop Sønderød er i stand til at vække Bogenes borgere. Det bliver et kæmpearbejde, der skal gøres. Jeg brugte netop selv eksemplet i folketingssalen, for at gøre opmærksom på, at der bliver færre penge pr. hoved, da Venstre benægtede det. Det er jo et spørgsmål om simpel hovedregning. Men nu har musikskolerne igennem 30 år bevist, at de er gode til lave kvalitet, så det fortsætter de uden tvivl med at gøre.

Fripladser er en radikal mærkesag

I har netop indgået forlig om kulturen i forbindelse med finansloven for 2006. Her bliver afsat ekstra midler til talentudviklingen. Er det ikke den samme smalle elite, som vi har haft hidtil, der får glæde af det?

Nu er det sådan, at en af kulturministerens kæpheste er talentpleje, og en af vores i det Radikale Venstre har været fripladser. Derfor

blev talentudviklingen i finansloven fulgt op af fripladsordninger. Det ligger i det beslutningsforslag, jeg fremsatte netop i denne uge, hvad det er for fripladsordninger. Det sigter på de forældre, der også kan få fripladser i SFO og andre steder i systemet. Det er altså ikke kun et spørgsmål om talentpleje, men der er også kommet fokus på de mindre bemidlede.

Jeg ser sådan på det, at bredden forudsætter eliten og omvendt. Nu kan jeg håbe på, at mit beslutningsforslag bliver vedtaget - vi er stadig i opposition ! Det var relevant, at kulturminister Brian Mikkelsen tog fat på talentplejen i 2002, for da havde vi i musikskoleverdenen, i hvert fald i 10 år, fokuseret på bredden, og det var påkrævet, at der skete noget.

Men det er vel historisk set en meget logisk udvikling, som musikskolerne har gennemgået siden det store boom i 70'erne. De blev meget forskellige, fordi de var helt afhængige af, hvilke pionere og ildsjæle, der stod bag. Op gennem 80'erne fik musikskolerne for alvor fodfæste, og så kom loven om musikskoler i 1991. I 70'erne og 80'erne var det jo primært instrumentalundervisningen, det handlede om, men med musikskoleloven kom også rammeplanen, som satte fokus på indskolingsområdet. Det skete nok i en vis udstrækning på bekostning af talentplejen. Nu synes jeg egentligt, at vi skal give musikskolerne fred til at arbejde både med bredden og talenterne i et stykke tid. Jeg ser gerne, at musikskolerne får ro i en 10 års periode. Arbejdet må så bestå i, at vi politikere, efter denne fire års periode (finanslovens ekstra midler red.) får lagt de ekstra millioner ind, som en fast bestanddel af refusionsordningen, så man ude på musikskolerne bruger kræfterne på at gøre selve arbejdet, i stedet for på at bruge tiden på at søge penge til projekter.

Det ikke skal være laveste fællesnævner

Alle kommunalpolitikere snakker om harmonisering i de nye kommuner. Hvordan ser du på det på musikskoleområdet?

Udgangspunktet for vores politik er, at det bestemt ikke skal være efter laveste fællesnævner. Det er sikkert ikke hemmeligt for dig, at vi (Det Radikale Venstre - red.) gang på gang at påpeget, at vi mener reformen kommer til at koste et to eller måske endda tre cifret millionbeløb, selvom regeringen hævder, at reformen er udgiftsneutral. Jeg hilser det velkomment at vi fik fastholdt refusionsordningen. Det er jo en gulerod for kommunerne til at højne aktivitetsniveauet. Vi har set, at ordningen er motiverende for kommunerne. Så jeg går ud fra, at kommunerne løfter i flok og ikke sænker i flok. Musikskolerne bliver ikke hængt af, fordi de er kulturelle kraftcentre, og sådan vil det være fremdeles. Jeg ser reformen som et endeligt farvel til blokfløjte og guitarmusikskole-modellen. De nye kommuners størrelser gør, at rigtig mange musikskoler får elevstørrelser på 1.000 elever og derover, og derfor bliver mange skoler løftet op på et niveau, hvor det bliver tale om musikskoler med helt andre muligheder. Jeg ser for mig, at med det elevgrundlag vil der være mulighed for, at der kommer alle typer af orkestre i alle de nye kommuner

Hvem får mest gavn af reformen?

Musikskolelærerne bliver de store vindere, fordi der bliver bedre stillinger i de nye store kommuner. Eleverne vinder også, mens der er mange ledere der kommer i klemme.

Vi er altid med på en lytter!

MV-TRYK a/s

Værkstedsvvej 28 · 5500 Middelfart
Tlf. 64 41 15 62 · Fax 64 41 17 29
E-mail: info@mvtryk.dk

START, PARAT, SYMFONIORKESTER

Af journalist Michael Larsen Hansen

Måske kunne det tænkes at der blev flere symfoniorkestre i musikskolerne, når kommunerne fusioneres og elevgrundlaget på mange musikskoler bliver over tusind elever. Damusa Nyt har besøgt Albertslund musikskole for at opklare, hvordan man på otte år får et symfoniorkester op at stå.

Musikkoleleder Jens Sandfeld (JS) og strygerlærer Peter Skriver (PS) tog sig tid på en travl torsdag i november til at fortælle historien, inden de om søndagen skulle medvirke ved en koncert i Radiohusets Koncertsal.

Fra papir til symfoniorkester

JS: "Det var en politisk beslutning, som byrådet traf, med borgmesteren i spidsen; Albertslund kommune skulle have et symfoniorkester.

Kommunen har altid haft meget fokus på musik, også i folkeskolen med f.eks. to-lærer ordning i den obligatoriske undervisning, masser af paragraf 3 stykke 3 (frivillig musikundervisning i folkeskolen - red.) undervisning. En arbejdsgruppe blev nedsat, og efter et halvt år afleverede vi en rapport, hvor vi ridsede de grundlæggende træk op. Vi ville starte med strygerne og med en tidshorisont på 8 til 10 år. Det betød, at børnene skulle starte med undervisningen meget tidligt, da det var et ungdomssymfoniorkester, der var planen. Vi havde også et forslag til økonomien, som vi

dog ikke kom helt igennem med, men vi fik noget til det.

Vi gik så i gang med at lavede et meget bevidst stykke arbejde ude i institutionerne, hvor vi var i forvejen, og begyndte at bruge violinen som støtteinstrument. De strygerlærere, vi havde i forvejen, blev inddraget, og et par stykker, som ikke syntes om ideen forlod os, og et par som havde haft meget på småbørnsområdet fik så lidt mere på strygerfronten.

Vi ansatte en violinlærer på fuld tid og en bratschlærer på halv tid, uden at de havde én eneste elev. I løbet af to år havde vi mellem 70 og 80 nye strygerelever, men det var så også det eneste, vi startede op i de år. Vi gjorde det ikke som tvang; der var simpelthen så meget energi og fokus på projektet, så folk stort set ikke var klar over, at der var andet. Det er jo en succeshistorie, som jeg ikke ved, om man kan gentage. Men det, der har båret udviklingen er, at vi har haft et helt klart mål.

Vi havde allerede i rapporten sat os det mål, at Finn, vores borgmester, i år 2000 skulle dirigere vores symfoniorkester ved en nytårskoncert. Det var jo meget enkelt. Vi vidste, hvad vi skulle, og vi havde 8 år til det."

Et fælles projekt

PS: "Vi har lært meget af det her projekt, som for os lærere har været en skole i skolen. Nu arbejder vi 6 strygerlærere tæt sammen og vi lærer af hinanden, fordi vi hele tiden ser, hvordan tingene også kan praktiseres. Så det er ikke kun orkesteret, der er vokset op sammen, det er vi som lærere også.

Noget af det vigtigste er, at vi har kunnet arbejde sammen som kolleger, og arbejde i samme retning. Vi har virkelig været nede i de helt små detaljer, og fundet ud af, hvad vi hver især er gode til. Nogle er gode til de

Yngste, andre til de ældre, og jeg har f.eks. kunnet arrangere numre til orkesteret, og på den måde har vi fundet en rollefordeling indbyrdes.”

JS: ”Det skal også siges, at vi har været heldige at få ansat de rigtige lærere, som er meget dygtige og kan sælge billetter. Vi har holdt mange møder, hvor vi har snakket bl.a. fælles repertoire. Man kan sige, at vi har gjort meget ud af at arbejde i teams, før det blev populært.”

PS: ”Det er afgørende med et fælles repertoire, som gør at eleverne på et tidligt tidspunkt kan spille sammen, og derfor oplever de hurtigt, at det er fedt at spille sammen.”

JS: ”Vi lavede så en strygskole, som lå fast om torsdagen, hvor eleverne så blev inddelt i forskellige hold, som f.eks. lavede hørelære, rytmik eller spillede i et aspirantorkester. Alle lærere og elever var til stede om torsdagen, og det gav os nogle fantastiske muligheder for at mikse tingene og ikke låse os fast på én bestemt model. Børnene er blevet behandlet meget individuelt, så vi kunne tage stilling til, om det, der var brug for, var tre hørelærehold eller måske to aspirantorkestre. Det har vi justeret hvert år så det har set meget forskelligt ud i årenes løb. Vi pillede en hel dag ud, og gennemgik hver eneste elev for at se, hvad behovet var følgende år.

Det har vi kunnet, fordi vi har været heldige med, at lærersammen-sætningen passede !

Det jeg ville gøre anderledes i dag, er ikke bare at tro at blæserne kommer af sig selv. Man skal ikke tro det går af sig selv. Det havde jeg ikke nok erfaring til dengang: Blæserne skal også spille sammen tidligt, og det har vi måttet arbejde med. Vi holder strygerne i lang tid, for at få opbygget en god klang, og den er virkelig blevet rigtig god i dag, og så laver vi et eller to projekter med hele symfoniorkesteret, hvor blæserne bliver kaldt ind.”

PS: ”Det er opbygningen af strygergruppen, der er det centrale, når man vil skabe et symfoniorkester, fordi det er dem, der er i ilden næsten hele tiden. Det tager lang tid, inden de kommer over i symfoniorkesteret, fordi de ellers ikke har klang eller intonation til det. Hvis man sætter blæserne på, inden det er på plads, drukner de bare, fordi det for blæserne er mest krævende at spille i svagere nuancer.”

Missionen fuldført

JS: ”Udfordringen har i det her naturligvis været, at musikskolen ikke knækkede over på midten i en rytmisk og en klassisk afdeling; der var ikke noget, der var finere end andet at gå til. Det har vi arbejdet meget bevidst med og f.eks. lavet nogle crossover ting, hvor big bandet og symfoniorkesteret har spillet sammen. Vi har også haft en del blæsere, som var med i både symfoniorkesteret og i f.eks. i big bandet, og vi lagde blæser- og strygskole på samme dag, så børnene tidligt så hinanden. Vores hovedopgave er at lave orkestre og sammenspil. Det står i vores formålsparagraf, og al undervisning er målrettet mod det. Når

vi vælger at undervise i waldhorn, er det ikke, fordi vi skal. Det er fordi, vi har en målsætning om at have et symfoniorkester, ellers så vi ingen grund til at gøre det.

I år 2000 havde vi nået et niveau, hvor vi kunne kalde det et symfoniorkester. Men det er først et par år siden, vi nåede dertil, hvor vi kunne vælge frit fra repertoire for symfonisk musik. Det er også først nu, at der er en bevidsthed i lokalsamfundet om, at vi har noget, der hedder Albertslund symfoniorkester, og de sidste par år er der også begyndt at komme mennesker, der ikke har noget med orkesteret at gøre, til vores koncerter. Vi har også haft midler til at gøre det spændende undervejs, og har f.eks. brugt at købe specielle kompositioner skræddersyet til os. Ikke skræddersyet i pædagogisk forstand, men så vi har kunnet sige til komponisten, at vi har de instrumenter og det antal elever. Vi har også rejst med orkesteret. Blandt andet deltog vi i Sukuzi's 100 år fødselsdag i Paris."

Det siger de unge symfonikere selv

Damusa Nytt tog sig den frækhed, at forstyrre tre af de unge mennesker i orkesteret i en kort pause fra prøverne på Dvorak's niende symfoni.

Andreas på violin er 20 år gammel og i snedkerlære. Han har spillet i 13 år.

"Der var nogen fra musikskolen ude på min skole, og så startede vi en del fra min klasse, og så blev jeg bare ved. Jeg synes, det er sjovt at spille i orkesteret, og nu har jeg gjort det så længe, så det er en del af min hverdag. Det er sjovt at se, hvordan det har rykket sig siden starten."

Julie spiller violin og studerer på RUC. Hun har spillet i 12 år og er 20 år.

"Der var også nogen ude på min skole, så derfor ville jeg bare spille violin. Jeg spiller i orkesteret, fordi det er sjovt, og fordi jeg ikke kan undvære de venner, jeg har her".

Siri spiller kontrabas og er ligeledes 20 år. Hun studerer til tandtekniker og har spillet i 10 år.

"Jeg ville faktisk gerne have spillet violin, men der var ikke plads, og så blev jeg kontak- tet af musikskolen og fik en plads på kontra- bas i stedet for. Min mor havde spillet violin, og det kunne jeg også godt tænke mig. Jeg kan ikke rigtig undvære orkesteret, som er blevet en del af mit liv."

Fakta om Albertslund Symfoniorkester

- I dag spiller 50 unge i orkesteret
- Debuterede som symfoniorkester i år 2000
- Det forudgående arbejde startede op i 1992
- Albertslund kommune gav projektet 500.000 som ekstrabevilling i 1992 - i dag er budgettet på ca. 700.000

SIGURD BARRETT - OM MUSIKSKOLERNE

Sigurd Barrett er i 2005 & 2006 officiel musikskoleambassadør for DAMUSA og de danske musikskoler. DAMUSA og Sigurd Barrett stiller hermed disse glade musikskolebudskaber til vore medlemmers fri disposition.

Sigurd Barrett & DAMUSA vil søge at udvikle samarbejdet også for 2006 for derigennem at få musikskolernes flotte arbejde sat endnu mere på dagsordenen i den offentlige debat. Budskaberne her er første skridt!

Filerne kan downloades via www.damusa.dk i såvel pdf- som jpg-format.

God fornøjelse!

Lige til at arbejde videre med i Jeres dokumenter, foldere, pressemeddelelser, elevnyt, annoncer m.v. Kun I selv kender grænserne!

*Sigurd Barrett &
Jens Bloch, Generalsekretær DAMUSA*

WWW.DAMUSA.DK

Kig ind på hjemmesiden og se hvad vi byder på af

- Strukturreformen
- Kurser
- Konferencer
- Internationalt
- Elektronisk DAMUSA NYT

Find venskabsmusikskoler i 27 lande på www.musicschools-net.net under "Meeting Point".

Læs om IX. European Yourt Music Festival 2007 i Ungarn på www.festival07.com

Sammen med Jørn Lorenzen - Musikskoler i Danmark indsamler vi data til det elektroniske musikskoledanmarkskort som vi håber at have klart på www.damusa.dk i løbet af det tidlige forår!

Vi hører gerne fra Jer med ideer til materiale som I kunne ønske Jer på www.damusa.dk

Bare send en mail til generalsekretær Jens Bloch på jbl@damusa.dk. God fornøjelse!

JUHL - SØRENSEN
STEINWAY & SONS
DANMARK SVERIGE

STEINWAY BOSTON ESSEX KAWAI
SCHIMMEL YAMAHA BRUGTE VÆRKSTED
ØVELOKALER KONCERTSAL
Brofogedvej 10 - 2400 København NV
Skovvej 2b - 8000 Århus C

Tlf. 70 13 17 44
www.piano.dk

Redaktionsudvalget

Anders Christensen, Torben Samuelsen og Jens Bloch, Generalsekretær – december 2005.

DAMUSA · Torvegade 75 · 7323 Give · tlf. 75 73 53 92 el. mobil 26 24 93 43
www.damusa.dk · email: jbl@damusa.dk